

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÐ

Från Riksdagsförvaltningen
2026-02-04
Besvaras senast
2026-02-11 kl. 12.00

Till utrikesminister Maria Malmer Stennergård (M)

2025/26:460 Ryska krigsveteraner i Sverige

Estland har på senare tid skärpt sin hållning mot upprepade ryska provokationer vid gränsen, vilket bland annat har lett till att flera gränsövergångar tillfälligt stängts. Landet ser personer som tjänstgjort i den ryska militären under kriget i Ukraina som ett konkret säkerhetshot mot både nationell och europeisk stabilitet.

För drygt två veckor sedan införde den estniska regeringen ett specifikt inreseförbud för 261 namngivna ryska medborgare som deltagit i strid i Ukraina. Inrikesminister Igor Taro har i intervjuer med estnisk public service-media understrukt att dessa individer besitter både stridserfarenhet och militär utbildning samt uppvisar en tydligt fientlig inställning till Europa. Han har pekat på riskerna för att de kan användas för uppdrag åt ryska underrättelsetjänster eller för att förstärka organiserad brottslighet.

Estniska företrädare uttrycker oro för att en stor mängd före detta stridande, uppskattningsvis uppemot en miljon, kan söka sig till Europa när konflikten i Ukraina väl tar slut. Utrikesminister Margus Tsahkna har varnat för att många av dessa personer rekryterats ur kriminella kretsar och utgör en allvarlig fara för den inre säkerheten i EU. Han har därför uppmanat unionen att agera samordnat genom ett generellt inreseförbud till hela Schengenområdet för individer som tjänstgjort i den ryska styrkan under invasionen.

Frågan lyftes vid EU:s utrikesministtermöte i Bryssel i slutet av januari 2026. Enligt EU:s höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Kaja Kallas, fick det estniska initiativet stöd från flera medlemsstater. Ett enhetligt EU-beslut skulle underlätta snabb identifiering och effektivt hindra potentiellt farliga individer från att röra sig fritt inom Schengen, jämfört med att varje land skulle behöva fatta egna, fragmenterade beslut.

Ur ett svenskt perspektiv är Estlands oro fullt begriplig och relevant även för Sverige. Som grannar i Östersjöregionen och med delat intresse av en stabil och säker nordisk-baltisk sfär har Sverige ett tydligt egenintresse av att motverka hybridhot, underrättelseverksamhet och ökad organiserad brottslighet som kan spilla över från ett eventuellt post-konflikt-Ryssland. Ett samordnat europeiskt tillvägagångssätt, gärna i form av ett Schengenspecifikt inreseförbud för verifierade stridande, skulle stärka skyddet för Sveriges gränser och inre säkerhet utan att kräva att Sverige ensamt bär ansvaret. Sverige bör därför

aktivt stödj diskussionen i EU och verka för att konkreta, praktiskt genomförbara åtgärder snarast tas fram i nära samarbete med de baltiska staterna och övriga berörda medlemsländer. Detta ligger i linje med Sveriges långsiktiga säkerhetspolitiska prioriteringar i närområdet.

Mot bakgrund av ovanstående önskas utrikesminister Maria Malmer Stenergard svara på följande fråga:

Vilka åtgärder vidtar ministern och regeringen i syfte att förhindra ryska krigsveteraner från att komma in i Sverige, och är detta en fråga som lyfts bland ministrernas europeiska ministerkollegor?

.....

Markus Wiechel (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren